

عنوان مقاله:

بررسی جنون و سفه بر مسئولیت کیفری بزهکار در فقه اسلامی و حقوق ایران

محل انتشار:

هفتمین کنفرانس ملی مطالعات مدیریت در علوم انسانی (سال: 1400)

تعداد صفحات اصل مقاله: 8

نویسندگان:

فاطمه زارعی - استادیار دانشگاه آزاد اسلامی واحد صفاشهر، فارس، صفاشهر، ایران

سیدجمال علوی گیلوان - دانشجوی کارشناسی ارشد دانشگاه آزاد اسلامی واحد صفاشهر، فارس، صفاشهر، ایران

سیده زلیخا سیدشاهروندی - دانشجوی کارشناسی ارشد دانشگاه آزاد اسلامی واحد صفاشهر، فارس، صفاشهر، ایران

خلاصه مقاله:

در صورتی که شخصی در حال جنون مرتکب جرم شود، در نظامهای حقوقی مختلف پذیرفته شده است که برخورد با او در مقایسه با اشخاص دارا اسلامت روانی باید متفاوت باشد و با لحاظ سایر شرایط فاقد مسئولیت کیفری شناخته شود. این امر اصولاً در مواردی صدق میکند که مرتکب دچار اختلال روانی تام است. در قانون مدنی ایران نیز در ماده ۱۲۱۴ آمده است که معاملات و تصرفات غیر رشید در اموال خود نافذ نیست مگر با اجازه ولی یا قیم او، اعم از اینکه این اجازه قبلاً داده شده باشد یا بعد از انجام عمل، معذالک تملکات بلاعوض از هر قبیل که باشد، بدون اجازه هم نافذ است. اگر مجنون را مجازات کنیم هرگز به هدف عینی کیفر یا اصلاح بزه کار نمی رسیم، به همین علت است که مجازات و اعمال کیفر مفید به فایده نیست. جنون و سفه هنگام ارتکاب جرم، رافع تام مسئولیت کیفری بزه کار است و از مسئولیت کیفری بزهکار تاثیری بر مسئولیت کیفری بزهکار ندارد؛ ولی دادگاه اختیار دارد که در مجازات شخص مجنون، معتوه و سفیه تخفیف دهد. یافته ها حاکی از آن است که قوانین کیفری ایران از ابتدا تا به امروز در برخورد با مسئله جنون سیاستهای متفاوتی در پیش گرفته است. و به این ترتیب، جنون بدون توجه به درجات آن، رافع مسئولیت کیفری شناخته شد. تحولات قانون مجازات اسلامی مصوب ۱۳۹۲ در احکام جنون، از یک سو متأثر از اندیشه های نوین سیاست جنایی است و از دیگر سو، ریشه در نگاه فقهی - سنتی به موضوع دارد.

کلمات کلیدی:

جنون، سفه، مسئولیت کیفری، بزهکار، فقه اسلامی، حقوق ایران

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1475293>

